

OMISTAJAOHJAUSKESKUSTELUJEN ALOITTAMINEN OULUNKAAREN KUNTAYHTYMÄN JA JÄSENKUNTIEN VÄLILLÄ

329/00.01.03/2019

Khall 27.05.2019 § 171 Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää sosiaali- ja terveystalvet viidelle omistajakunnalleen, lille, Pudasjärvelle, Simolle, Utajärvelle ja Vaalalle. Lisäksi kuntayhtymä tuottaa tukipalveluja ja elinkeinojen kehittämispalveluja omistajakunnilleen. Kuntayhtymän budjetti on noin 124 miljoonaa, josta Simon kunnan osuus on noin 13 miljoonaa. Oulunkaaren perussopimus on hyväksytty Simon valtuustossa 19.4.2010 § 20 eikä siihen ole tehty muutoksia.

Kuntalain siirtymäsäännöksen 147 §:n mukaisesti kuntayhtymän perussopimus tulee saattaa 1.5.2015 voimaan tulleen kuntalain mukaiseksi vuoden 2019 loppuun mennessä. Oulunkaaren hallintosääntö on uudistettu 30.5.2018 alkaen ja se tulee päivittää perussopimuksen muuttamisen yhteydessä. Kuntalain uudistuksen yhteydessä on korostettu sekä omistajaohjauksen että konserniohjauksen roolia. Kuntaliiton perussopimusmallissa on mm. erilliset säädössuositukset omistajaohjauksesta (kuntalaki 46 §) ja konserniohjeesta (kuntalaki 48 §). Kuntayhtymässä tehokas omistajaohjaus edellyttää omistajien yhteistä tavoitteiden määrittelyä ja kirkastamista.

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

Kuntalain 46 §:n mukaan omistajaohjaus tarkoittaa niitä toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön tai muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjauksen keinoista voidaan sopia perussopimuksessa. Jäsenkunnan näkökulmasta kuntayhtymä- muodossa toteutettu toiminta on kuntalain 6 §:ssä tarkoitettua kunnan toimintaa, jonka johtamiseen tulee jäsenkunnilla olla keinot. Kuntayhtymää johdetaan perussopimuksen mukaisesti. Jäsenkunnat päättävät kuntayhtymän toiminnasta perussopimuksessa ja tästä syystä perussopimukseen tulee ottaa määräyksiä, miten omistajapolitiikkaa hoidetaan.

Oulunkaaren kuntayhtymän ja jäsenkunnan välisessä vuosittain vahvistettavassa järjestämissopimuksessa käsitellään sopimuksen seurantaa. Vuoden 2019 järjestämissopimuksen 10 kohdan mukaan Oulunkaaren kuntayhtymässä on käytössä vuosikelloon pohjautuva laadun ja toiminnan seuranta-/arviointi-järjestelmä.

Järjestämissopimuksen toteutumista tarkastellaan kuukausittaisen talousarvioseurannan yhteydessä sekä kolme kertaa vuodessa toteutettavalla laajemmalla osavuosikatsauksella talouden toteutumasta ja tuotetuista palveluista sekä ennusteella loppuvuoden palvelutuotannosta ja resurssitarpeesta. Osavuosikatsauksissa seurataan lisäksi mm. palvelutakuiden toteutumista, palvelujärjestelmän kehittymistä, palvelujen peittävyyttä, asiakaspalautetta ja omistajaohjauksen toteutumista. Lisäksi tilinpäätöksen yhteydessä toteutetaan laaja-alainen toiminnan arviointi. Järjestämissopimukseen liittyvät mahdolliset täsmennys- ja muutostarpeet huomioidaan kuntaneuvotteluissa sekä seuraavan vuoden järjestämissopimusta ja talousarviota laadittaessa.

Sote- ja maakuntauudistuksen kariuduttua keväällä 2019 Oulunkaaren kuntayhtymä järjestää jäsenkuntiensa sosiaali- ja terveyspalvelut myös jatkossa. Tässä tilanteessa omistajaohjauksen tiivistäminen on tarkoituksenmukaista huomioitaessa myös kuntien niukkenevat taloudelliset resurssit.

Jäsenkuntien hallitusten puheenjohtajat ja kuntajohtajat ovat osana kuntayhtymän omistajaohjaussuunnittelua kokoontuneet ja nähneet omistajaohjauskeskustelun normaalksi useimmissa kuntayhtymissä jo aikaisemmin vakiintuneeksi toimintatavaksi. Oulunkaaren kuntayhtymän omistajaohjaukseen liittyvä yhteistyömalli muotoutuu vuoden 2019 aikana.

Päätösehdotus kj

1. Kunnanhallitus päättää, että otetaan käyttöön säännölliset yhteiset omistajaohjauskeskustelut Oulunkaaren kuntayhtymän ja kuntayhtymän omistajakuntien välillä osana kuntayhtymän talouden ja toiminnan suunnittelua sekä Oulunkaaren kuntien välistä yhteistyön kehittämistä. Tarkempi yhteistyömalli muotoutuu vuoden 2019 aikana

2. Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2019 aikana arvioidaan perussopimusta osana sosiaali- ja terveydenhuollon kansallista uudistamistyötä.

3. Kunnanhallitus nimeää omistajaohjauskokouksiin valtuuston ja kunnanhallituksen puheenjohtajat sekä kuntajohtajan. Omistajakunnat kutsuvat kokouksen koolle.

Päätös khall

Hyväksyttiin.